

i Anledning af den Yttring, jeg lod falde om at forandre Bestemmelsen i § 1, som gaar ud paa at indskrænke Digearbejdet imellem Nakkov og Nøbby Fjord, til at sige, at Skaden, som var paaført Musseherred, skulde det vel være, Landet Øst for Nøbby Fjord, er kommen derved, at Stormfloden er kommen fra Nøbby Fjord og ikke fra selve Søen. Det er dog virkelig en meget stor Bilsvarelse, det er aldeles forkert. Men dernæst var der nok en Forklaring, som den ærede Minister kom med. Naar jeg har anket over, at der ikke var taget Hensyn dertil, saa siger den ærede Minister, at det kom af, at man paa Østlolland ikke havde rørt sig. Jeg vil dertil svare og sige, at vi have maaske rørt os allermeest paa Østlolland, idet vi gjøre mere af at tage fat og sætte mere Pris paa Gjerning, end at gjøre mange Ord og meget Skrivei, thi vi rørte os for Alvor og gjorde, hvad vi kunde for at formindste Ulykken og toge fat paa Dæmningsarbejdet og fordelte de Husvilde, saa godt som vi kunde. Den ærede Minister sagde endvidere, at Skaden ikke var betydelig, fremgik deraf, at de Oplysninger, som vare indkomne fra den udsendte Mand, viste, at der kun var 12 Ruiner. Det er atter et Bevis paa den store Mangel, som har fundet Sted ved disse Undersøgelser. Jeg skal i den Anledning meddele en ganske besynderlig Historie. Jeg saae en Husmand, der var bleven leiet til et Sted længere inde i Landet at hente en Militærkappe og bære den til et andet Sted længere Vest paa Lollands Sydkyst. Da jeg saa efter at have været indfaldt til Rigsdagen kom hjem igjen, spurgte jeg, om denne Ingenieursofficer, som jeg antog det maatte være, havde været der og set vor Stilling og modtaget Oplysning om de virkelige Forhold. Jeg spurgte Mange derom, men der var i Sandhed ikke et et eneste Menneske, der kunde give nogen Forklaring derom. Selv har jeg set Manden med Rappen, men Personen, der var Eier af Rappen, har jeg ikke set. Hvorledes skulde nu denne Mand, som saaledes var sendt, kunne give nøiagtige Forklaringer, naar han ikke har været paa Stedet. Der var kun 12 Ruiner, hedder det; men nu er det en bekjendt Sag, at f. Ex. Grev Raben til Christiansholm har med stor Smødekommehed og Dpoffrelse istandsat alle de Odelæggelser, som vare foregaaede paa hans Gods, og det var meget mere end 12 Familjesteder, som der vare gaaede under. Ved Siden deraf var der alene i det Distrikt, hvis Beboeres Børn søge den Skole, som jeg er kaldet til, ikke mindre end 14 Steder, som vare ubeboede, og paa nogle af disse Steder arbejder man endnu den Dag i Dag paa at opføre Beboelsesleiligheder. Der er baade Huse og Gaarde, som bleve gjorte ubeboelige, bleve ødelagte, og saa faar man den Efterretning og den Oplysning fra Regjeringen, at paa Strækningen fra Nøbbyfjords østlige Bred til Guldborgsund — hele Musse Herred — var der 12 Ruiner.

Naar jeg saa kan paavise, at der i et enkelt lille Skoledistrikt er 14 ubeboede Leiligheder, saa tror jeg, man deraf kan danne sig et Begreb om, hvor uhyre mangelfuldt, ja, jeg tør næsten sige, hvor skjædesløst der er gaaet frem ved at undersøge Forholdene, som de virkelig vare. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) sagde, at man er i Tvivl, om der er stet Skade eller Gavn ved denne Stormflod (Winther: Kemist! paa Jorden!) Naa, ja, paa Jorderne. Jeg vil da henvise det ærede Medlem til at gjennemlæse Statsraad Leshdorps Foredrag i Landhusholdningssekskabet. Jeg tror, den Mand er saa dygtig en Landmand og, hender, saa godt disse Forhold, at hans Dom i denne Retning vil blive sat over alle andre mindre kyndige Mænds Dom, hvad dette angaar. Man kan ikke saaledes tage jydsk Jord og jydsk Forhold og gjøre dem til Maalestof for Forholdene hos os med de stærke lerede Jorder. Der er en uhyre Forskjel. Jeg vil indrømme, at Jorden kan være saaledes bestaffet, at en saadan Gjemmensyring af Saltvand har mindre at betyde, men den lollandsk Jord er ikke saaledes bestaffet. Naar den først bliver gjen-nemtruffet og gjennemaltet af Saltvand, bliver den ligesom en Slags Naasten, der ikke kan tænkes at kunne blive bearbejdet saaledes, at den kan modtage og fremsøre Sæd. Imidlertid, det er en Sag, som jeg ikke tror, det kan gavne at komme ind paa her. Jeg vil som sagt meget ønske, at man fremmer dette Lovforslag, og at man modtager de Vendinger, som ere absolut nødvendige, for at man ikke skal gaa hen og trykke de Beboere, som nu ere ramte saa haardt ved Ulykker, endnu haardere ved et Lovforslag som dette, gjøre deres Stilling endnu uholdbarere, og tvinge dem bort fra de Steder, som de have hængt ved fra Børnsben, og hvor de have slidt og slæbt for at bære de Byrder, som Samfundet ellers har lagt paa dem.

Clausen: Jeg ønsker kun at gjøre en kort Bemærkning overfor den høitærede Minister. Jeg vil da forudsætte, at jeg har regnet feil, og at Ministerens Regning er rigtig, at der vil kunne falde en aarlig Udgift af 50 Rbd. paa en almindelig Bondegaard; men jeg maa dog fremhæve, at, om det end kan siges, at Sydsfalster er et frugtbart Land, saa er den Skade, som er overgaaet det, om den end er dækket noget, dog ikke dækket tilfulde, og det vil vist erkjendes af Alle, at Ulykken har forringet Skatteevnen en Del. Men gaa vi da ud fra, at der af en almindelig Bondegaard skal kunne svares 50 Rbd. aarlig mere i Skat, saa gaa vi jo virkelig ud fra en stor Skatteevne. Jeg tør ikke saaledes som den ærede Minister forudsætte, at det vil blive saa meget let for Bønderne paa Sydsfalster at udrede dette Beløb. For Enkelte, der sidde godt i det, kan det maaske være det, men for de mange Begynn-